

Δουλειά και λειτούργημα που χαρίζει ζωή

Της Αργυρίας Αυγρού

Διακατέχεται από αίσθημα ευθύνης απέναντι στις γυναίκες που ξεγεννούν. Θεωρεί τη δουλειά της πολύ απαιτητικό λειτούργημα, από το οποίο αντλεί ύψιστη ηθική ικανοποίηση. «Ο τοκετός δεν έχει ώρα», όπως λέει η ίδια για να περιγράψει τις δυσκολίες του επαγγέλματος, δίνει όμως στη μοιά την ανεκτίμητη καρδιά που φέρνει στο φως τη ζωή. Η Ελένη Τσουκαλά αγαπάει τη δουλειά της γιατί της ορέσκει να βρίσκεται στο πλευρό των άλλων τη δύσκολη στιγμή. Εκεί αποφασίζει από το ΤΕΙ Μαιευτικής και σήμερα εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας, σε συνεργασία με μαιευτήρο-γυναϊκολόγο.

«Τέλειωσα το 2ο Λύκειο Αμυγδαλάς το 1986. Η Μαιευτική ήταν η πρώτη μου επιλογή μετά των ΤΕΙ. Αν και αρχικά ήμουν προσανατολισμένη σε θεωρητικά ενδιαφέροντα, όταν πέρασα στη Μαιευτική, με κέρδισε ο εργαστηριακός χαρακτήρας του προγράμματος σπουδών.

Το επάγγελμά μου είναι δύσκολο, αλλά πολύ όμορφο. Με συνηθίνει το γεγονός ότι βρίσκομαι κοντά σε ανθρώπους και καλούμαι να τους υποστηρίξω στην πιο δημιουργική τους στιγμή.

Στη σχολή, κατά τα πρώτα εξάμηνα, διδάσκει τις αρχές της Γενικής Νοσηλευτικής. Το πρόγραμμα περιέχει θεωρητικά μαθήματα, αλλά και πολλά εργαστήρια, όπως μικροβιολογία, αιματολογία. Από το 5ο εξάμηνο των σπουδών τα εργαστήρια γίνονται σε μαιευτήρια, όπου αποκτάς πιο εξειδικευμένες γνώσεις. Οι σπουδές ολοκληρώνονται με την πρακτική άσκηση σε μαιευτήριο.

Έκανα την πρακτική μου στο Μαιευτήριο «Ελενας». Παραρέθηκα σε 40 τοκετούς, το οποίο ήταν προϋπόθεση για την απόκτηση του πτυχίου.

Όταν εργάζεσαι, αρχίζεις να αναπτύσσεις την επιβλημένη για το επάγγελμα πρωτοβουλία. Η δουλειά της μοιάς στα ιδιωτικά και δημόσια νοσοκομεία περιλαμβάνει κυρίως εργασία σε τρεις βάρδιες, πρωινή απογευματινή και νυχτερινή. Μια μοιά, όμως, μπορεί να εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας, είτε ως συνεργήτης σε ιατρείο, είτε ανοίγοντας δικό της κέντρο «φυσικοπροφυλακτικής». Σε αυτή τη διαδικασία η μοιά οφείλει να βοηθήσει ψυχολογικά και βιολογικά την έγκυο, ώστε να προετοιμαστεί για τον τοκετό και για τις φυσιολογικές μεταβολές που θα υποστεί ο οργανισμός της.

Η μοιά, σύμφωνα με τον νόμο, έχει τη δυνατότητα να διεκπεραιώσει έναν φυσιολογικό τοκετό. Η καισαρική τομή δεν περιλαμβάνεται στη διαδικασία της. Όταν έχει την ευθύνη να διαγνώσει έγκαιρα την πιθανότητα τοκετού με ανωμαλίες ή επιπλοκές, όπου η παρουσία του γυναικολόγου είναι επιβεβλημένη. Ο ρόλος της δεν είναι επικουρικός, αλλά κείριος. Σε άλλες χώρες της Ε.Ε. τους φυσιολογικούς τοκετούς τους αναλαμβάνουν αποκλειστικά οι μοιάς.

Το 1990, αφού ολοκλήρωσα την πρακτική μου, έκανα αίτηση για πρόσληψη σε ιδιωτικό μαιευτήριο. Εργά-

Η Ελένη Τσουκαλά εργάζεται τη δουλειά της μόλις πέντε ώρες την ημέρα

στηκα εκεί για 5 χρόνια στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, όπου νοσηλεύονταν γυναίκες που παρουσίαζαν μαιευτικές και γυναικολογικές επιπλοκές. Η εμπειρία αυτή αποδείχθηκε πολύτιμη γιατί εξοικειώθηκα στην παθολογία. Έμαθα να αντιλαμβάνομαι πιο εύκολα ποια γυναίκα δε θα πάει καλά στην εγκυμοσύνη, ποια δε θα έχει μεγάλο τοκετό και να μπορώ να δράσω πιο άμεσα. Ένας γυναικολόγος, που με είχε γνώρισε αυτή την περίοδο μέσα από τη δουλειά μου, μου πρότεινε να συνεργαστούμε στο ιατρείο του, όπου και εργάζομαι εδώ και 7,5 χρόνια. Μέρος των υποχρεώσεών μου είναι να παρακολουθώ τις γυναίκες μετά τον τοκετό (θρομβωσές, λακκία) καθώς και να ελέγχω τη γενική κατάσταση των εγκύων που επισκέπτονται το ιατρείο, μέσω από τακτικές εξετάσεις.

Η μοιά σκεί πολύ σοβαρό λειτούργημα. Βρίσκεται δίπλα στη γυναίκα σε μια κρίσιμη στιγμή της ζωής της και τη βοηθάει να φέρει στον κόσμο ένα μωρό. Χρέος της είναι να προετοιμάζει τη γυναίκα, να την καθησυχάζει, να τη στηρίζει, να της μεταδίδει ψυχική ηρεμία. Είμαι ευχαριστημένη από τη δουλειά μου. Είναι ζητούμενο για μια μοιά να μπορεί να σκείσει ελεύθερα το επάγγελμά της γιατί έτσι εξαντλεί τις δυνατότητες που της παρέχει ο νόμος επαγγελματίας των καισαρικών. Το αρνητικό του επαγγέλματος είναι ότι δεν υπάρχει πρόγραμμα. Ο τοκετός δεν έχει ούτε ώρα, ούτε ημέρα. Μπορεί να προκύψει οποιαδήποτε στιγμή της μέρας ή της νύχτας και να διαρκάσει από 1 έως και περισσότερες από 15 ώρες.

Είναι όμως από τα λίγα επαγγέλματα, στα οποία νόμιμα ουσιαστικά ότι προσφέρει. Η αναντικατάστατη αμοιβή δεν είναι τόσο η οικονομική όσο η ηθική. Δείνεται συνασθηματικά με τη γυναίκα που γεννάει. Είναι μάρτυρος της στιγμής που η ζωή βγαίνει στο φως. Μια γυναίκα δεν ξαννά ποτέ τη μοιά που ήταν δίπλα της, ο κόμος και αν δεν τη ξαναδεί ποτέ».

Ικανοποιητική η απορρόφηση αποφοίτων ΤΕΙ από την αγορά

Η μοιά (ή μαιευτήρας για τον άνδρα επαγγελματία) είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή του φυσιολογικού τοκετού. Την ανύσταση εκπαίδευση παρέχουν στη χώρα μας τα ΤΕΙ Μαιευτικής στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Σύμφωνα με την τρέχουσα θεματολογία, η ευθύνη της μοιάς δεν περιορίζεται μόνο στη διαδικασία του τοκετού. Μέρος της δουλειάς της είναι η παρακολούθηση της γυναίκας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, καθώς και της περιόδου μετά τον τοκετό, η έγκαιρη διάγνωση πιθανής δυσλειτουργίας και η συνεργασία με τον γυναικολόγο για την αντιμετώπιση επιπλοκών. Η μοιά μπορεί επίσης να παρακολουθήσει την εξέλιξη του φυσιολογικού νεογνού μέχρι την ηλικία των 6 μηνών.

Οι μοιάς μπορούν να απασχοληθούν σε μαιευτικά, γυναικολογικά και νεογνολογικά τμήματα, σε δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία και κλινικές. Μπορούν επίσης να εργαστούν σε κέντρα απογενετακού προγραμματισμού, βοηθώντας με τις γνώσεις και την εμπειρία τους το ζευγάρι πριν από τη σύλληψη, καθώς και την έγκυο πριν από τον τοκετό. Ακόμη μπορούν να διδάξουν στα ΤΕΙ.

Είναι επίσης δυνατό να σκείσει ελεύθερα το επάγγελμά ανοίγοντας δικό τους κέντρο ή ιατρείο σε συνεργασία με γιατρό. Σύμφωνα με την κ. Ραβέλια Τραγιά, επικουρή καθηγήτρια Μαιευτικής στο ΤΕΙ Αθηνών, οι επαγγελματίες απόφοιτοι είναι στην Ελλάδα περίπου 4.000, εκ των οποίων οι μισοί απασχολούνται στο λεκανοπέδιο Αττικής. Όπως εξηγεί η κ. Τραγιά, η «απορρόφηση» των αποφοίτων από την αγορά εργασίας είναι ικανοποιητική.

Κατά μέσο όρο χρειάζονται 2-3 μήνες για να βρουν δουλειά, αφού η ζήτηση είναι σχετικά κορεσμένη με την προσφορά.

Οι αμοιβές των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα ξεκινούν από βασικό μιστό μισθό 474,77 ευρώ και βασικό επίδομα 45,48 ευρώ, το οποίο αυξάνεται κλιμακωτά ανά τριετία. Πρόσθετα επίδομα ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση, το ωράριο εργασίας και άλλα αυξάνουν τον μισθό. Οι μισθοί των εργαζομένων στο δημόσιο νοσοκομείο ρυθμίζονται από τις αντίστοιχες συμβάσεις με το Δημόσιο και των ελεύθερων επαγγελματιών από την ελεύθερη αγορά.